

Kommunernas återrapportering 2011 Genomförandet av vattenmyndigheterna åtgärdsprogram 2009-2015

Nedan följer ett antal frågor att besvara för respektive åtgärd i vattenmyndigheternas åtgärdsprogram. Frågorna ska besvaras i detta dokument och skickas digitalt till vattenmyndigheterna senast den 28 februari 2012 via e-postadressen vattenmyndigheten.kalmar@lansstyrelsen.se

I frågeformuläret finns förslag på vem i kommunen som är lämplig att besvara frågan.

Kommun: Stockholm

Åtgärd 32

32. Kommunerna behöver, inom sin tillsyn av verksamheter och föroreningsskadade områden som kan ha negativ inverkan på vattenmiljön, prioritera de områden med vattenförekomster som inte uppnår, eller riskerar att inte uppnå, god ekologisk status eller god kemisk status.

Frågan kan besvaras av personer med ansvar för fysisk planering och/eller miljöfrågor

A) Finns det någon form av plan eller beslut (tillsynsplan, översiktsplan, verksamhetsplan eller liknande) som gäller tillsynen av verksamheter och/eller föroreningsskadade områden, där hänsyn tas till beslutade miljö kvalitetsnormer för vatten?

Ja

Nej

Om Ja, beskriv kortfattat och ange i vilken eller i vilka planer:

Miljöförvaltningen tar fram en årlig tillsynsplan som omfattar alla områden och bygger bl.a. på en miljö- och hälsoutredning där utsläpp till vatten omfattas. Planen är emellertid inte direkt kopplad till de miljö kvalitetsnormer som vattenmyndigheten beslutat om. Konkretiseringsgraden i beslutet om miljö kvalitetsnormer är sådan att det inte alltför enkelt låter sig översättas i konkreta tillsynstermer.

Hänsyn till de miljö kvalitetsnormer som vattenmyndigheten beslutat om ska arbetas in i tillsynsplanen på samma sätt som planen redan omfattar normerna för luft. Lagstiftningen (miljöbalken) har förändrats efter vattenmyndighetens beslut om miljö kvalitetsnormer, nu gäller att om utsläpp kan anses utgöra ett obetydligt bidrag behöver inte åtgärder vidtas (2 kap 7 § miljöbalken).

En prioritering sker indirekt genom översiktsplanen där strategiska utvecklingsområden pekas ut, dessa är företrädesvis förorenade vattennära områden som har eller inom överskådlig närtid kommer att åtgärdas.

B) Om kommunen inte har någon form av plan, beslut eller liknande med koppling till de miljö kvalitetsnormer som beslutats av vattenmyndigheten, avser kommunen i så fall att omarbeta detta med hänsyn till miljö kvalitetsnormer för vatten?

Ja

Nej

Om Nej, pågår arbetet med att ta hänsyn till miljö kvalitetsnormerna på annat sätt? Beskriv kortfattat:

C) Uppskatta åtgärdens genomförande **vid slutet av 2012**? Åtgärden är:

Inte påbörjad

Pågående

Färdigställd

Eventuell kommentar angående åtgärds punkt 32:

Åtgärd 33

33. Kommunerna behöver ställa krav på hög skyddsnivå för enskilda avlopp som bidrar till att en vattenförekomst inte uppnår, eller riskerar att inte uppnå, god ekologisk status.

Frågan kan besvaras av personer med ansvar för fysisk planering och/eller miljöfrågor

A) Har kommunen **under 2011** fastställt områden med krav på hög skyddsnivå för enskilda avlopp för områden som inte uppnår, eller riskerar att uppnå god status?

Ja

Nej

Eventuell kommentar:

I stort sett hela kommunen ingår i verksamhetsområdet för kommunalt vatten och avlopp. Antalet enskilda avlopp i Stockholm är relativt få och utgörs till övervägande del av slutna tankar för WC-avlopp till fritidsbebyggelse eller annan säsongsbetonad verksamhet som koloniträdgårdar, båtclubbar, badplatser mm. Antalet infiltrationsanläggningar för WC-avlopp till permanentbostäder är mycket få. Påverkan från enskilda avlopp till vattenförekomster anses låg vad gäller fosfor- och kväveutsläpp. Vad gäller den hygieniska aspekten utgår vi från att hög skyddsnivå ska gälla för att förhindra spridning av smitta till badplatser och liknande områden där många människor vistas.

B) Om ja på fråga A, har vattenmyndighetens underlag (tex VISS, Vattenkartan, Åtgärdsprogrammet) använts för utredningen av en hög skyddsnivå?

Ja

Nej

C) Om nej på fråga A, finns det en plan, beslut eller liknande för utredning av hög skyddsnivå?

Ja

Nej

D) Om nej på fråga A, är detta för att kommunen inte har problem med övergödning kopplat till enskilda avlopp?

Ja

Nej

E) Uppskatta åtgärdens genomförande i kommunen **vid slutet av 2012**? Åtgärden är:

Inte påbörjad

Pågående

Färdigställd

Eventuella kommentarer angående åtgärds punkt 33:

Under år 2011 har två infiltrationsanläggningar vid permanentboende bytts ut till minireningsverk.

Åtgärd 34

34. Kommunerna behöver inrätta vattenskyddsområden med föreskrifter för kommunala dricksvattentäkter som behövs för dricksvattenförsörjningen, så att dricksvattentäkterna långsiktigt bibehåller en god kemisk status och god kvantitativ status.

Frågan kan besvaras av personer med ansvar för VA-frågor

Vattenmyndigheten har ett nära samarbete med SGU (Sveriges geologiska undersökning) och dricksvattenarkivet (DGV). Frågorna nedan kommer inte att ersätta den inrapportering som kommunen gör till denna databas.

A) Finns det vattenskyddsområde med skyddsföreskrifter för **samtliga kommunala dricksvattentäkter** som ligger helt eller delvis inom kommunens gränser?

Ja

Nej

B) Finns vattenskyddsområden där kommunen bedömer att vattenskyddsområdet/ bestämmelserna är otillfredsställande?

Ja

Nej

Om Ja, hur avser kommunen att åtgärda bristerna?

C) Hur planerar kommunen att skydda de vattentäkter som helt saknar vattenskyddsområden och/eller skyddsbestämmelser?

Genom upprättandet av nya vattenskyddsområden

Annat

Om Annat ange hur:

D) För hur många av de kommunala dricksvattentäkterna har ett arbete med att skapa vattenskyddsområde påbörjats **under 2011**?

Ange antal:

Eventuell kommentar:

E) Uppskatta åtgärdens genomförande i kommunen vid **slutet av 2012**? Åtgärden är:

Inte påbörjad

Pågående

Färdigställd

Eventuella kommentarer angående åtgärds punkt 34:

Åtgärd 35

35. Kommunerna behöver tillse att vattentäkter som inte är kommunala, men som försörjer fler än 50 personer eller där vattenuttaget är mer än 10 m³/dag, har god kemisk status och god kvantitativ status och ett långsiktigt skydd.

Frågan kan besvaras av personer med ansvar för VA-frågor

A) Har kommunen vattenskyddsområde med skyddsföreskrifter för samtliga icke kommunala dricksvattentäkter som ligger helt eller delvis inom kommunens gränser?

Ja

Nej

B) Om nej, hur arbetar kommunen för att skydda de icke kommunala dricksvattentäkterna?

C) Uppskatta åtgärdens genomförande i kommunen **vid slutet av 2012**? Åtgärden är:

Inte påbörjad

Pågående

Färdigställd

Eventuella kommentarer angående åtgärds punkt 35:

Stockholms kommun berörs inte av åtgärd 35.

Åtgärd 36

36. Kommunerna behöver utveckla sin planläggning och prövning så att miljökvalitetsnormerna för vatten uppnås och inte överträds.

Frågan kan besvaras av personer med ansvar för fysisk planering och/eller miljöfrågor

A) Finns det program, beslut eller annat initiativ inom kommunen för hur **prövning** (bygglov mm) genomförs med hänsyn till miljökvalitetsnormerna för vatten?

Ja

Nej

Om ja ge ett exempel på hur kommunen har beaktat normerna i prövning:

B) Finns det program, beslut eller annat initiativ för hur kommunen i **fysisk planering** tar hänsyn till miljökvalitetsnormerna för vatten?

Ja

Nej

Om ja ge ett exempel hur kommunen har beaktat normerna i fysisk planering:

God vattenkvalitet i sjöar och vattendrag är en av planeringsinriktningarna i stadens översiktsplan:

"Förutsättningar för stadens planering är förutom Östra Mälarens vattenskyddsområde och Stockholms vattenprogramms mål för sjöar och vattendrag, även fastställda miljökvalitetsnormer (MKN) och åtgärdsprogram för vattenkvalitet för vattenförekomster i Norra Östersjöns vattendistrikt enligt EU:s ramdirektiv för vatten. Syftet är att nå god vattenstatus och inverkan på sjöars och vattendrags hela tillrinningsområde ska beaktas. Vid planeringen för bebyggelse, trafikanläggningar eller ändrad markanvändning ska principerna i Stockholms dagvattenstrategi tillämpas."

Vid detaljplanering beaktas såväl vattenskyddsområdet för Östra Mälaren som miljökvalitetsnormer för vatten och dagvattenfrågor.

Vägledande för stadens planering är bland annat rapporten "Miljökvalitetsnormer för vatten - en vägledning för fysisk planering i Stockholms län" (2011) som utarbetats i samverkan mellan Stockholms stad (stadsbyggnadskontoret och miljöförvaltningen), Länsstyrelsen i Stockholms län samt Upplands Väsby kommun.

C) Finns det något annat alternativ sätt inom kommunen för hur hänsyn tas till miljökvalitetsnormer för vatten.

Ja

Nej

Om ja ange på vilket sätt:

Den pågående översynen av Stockholms stads dagvattenstrategi kopplar till statusklassningen av vattenförekomsterna och till miljökvalitetsnormer för vatten.

I flera stora stadsutvecklingsprojekt, däribland Norra Djurgårdsstaden och Årstafältet, tas nya steg för en miljöanpassad och långsiktigt hållbar dagvattenhantering.

D) Uppskatta åtgärdens genomförande i kommunen **vid slutet av 2012**? Åtgärden är:

Inte påbörjad

Pågående

Färdigställd

Eventuella kommentarer angående åtgärds punkt 36:

Åtgärd 37

37. Kommunerna behöver, i samverkan med länsstyrelserna, utveckla vatten- och avloppsvattenplaner, särskilt i områden med vattenförekomster som inte uppnår, eller riskerar att inte uppnå, god ekologisk status, god kemisk status eller god kvantitativ status.

Kan besvaras av personer som arbetar med miljö-, fysisk planering, och/eller VA-frågor

Mer information om övergripande/strategisk vatten- och avloppsvattenplaner finns på vattenmyndighetens webbplats: <http://www.vattenmyndigheterna.se/sv/om-vattenmyndigheterna/deltagande-och-dialog/konferenser-och-seminarier/Pages/workshop-om-dricksvatten-2011.aspx>

A) Har kommunen någon form av övergripande/strategisk vatten- och avloppsvattenplan?

Ja

Nej

Eventuell kommentar:

Stockholm stads nuvarande vattenprogram, som omfattar perioden 2006-2015, innehåller mål och åtgärder för stadens vattenområden. Programmet är uppdelat i två målområden: miljökvalitet och rekreation. Programmet anger hur staden arbetar för att vattenområdena ska uppnå ”en god vattenstatus” enligt EU:s vattendirektiv.

Stockholms stad har också en särskild dagvattenstrategi som ska beaktas i arbetet med planering och byggande. Arbeta pågår med en revidering av dagvattenstrategin som planeras vara klart under 2012 .

Stockholm Vatten AB är ett helägt kommunalt bolag som ansvarar för dricksvattenproduktion, avloppsrening och dagvattenhantering. Stockholm Vatten arbetar också med vattenvård och sjörestaurering enligt vattenprogrammet, och undersöker vattenkvaliteten i Mälaren, Saltsjön och i stadens övriga sjöar och vattendrag. Till stöd för arbetet har ett flertal dokument tagits fram, bl.a.: "Förnyelse- och åtgärdsplan 1996 - Utredning om åtgärdsbehov på ledningsnätet i Stockholm" samt "Plan 2002 - Bräddning från ledningsnätet i Stockholm".

Om ja ge exempel på hur kommunen tagit hänsyn till miljökvalitetsnormerna i planen:

Eftersom Stockholms vattenprogram togs fram innan Vattenmyndigheten 2009 fattade beslut om åtgärdsprogram och miljökvalitetsnormer, så kunde någon hänsyn ej tas till kommande miljökvalitetsnormer eftersom de då inte var kända. Nuvarande vattenprogram innehåller därför inga klassningar av ekologisk eller kemisk status för de enskilda sjöarna. Programmet är främst inriktat på att reducera närsalthalterna, främst fosfor, i stadens vattenområden. Vattendirektivets mål om god ekologisk och kemisk status har dock inarbetats i vattenprogrammets övergripande mål.

Stockholms miljöförvaltning har i stadens budget för 2012 getts i uppdrag av kommunfullmäktige att uppdatera vattenprogrammet och att omvandla programmet till en handlingsplan för att uppnå god ekologisk och kemisk status i alla kommunens vattenområden till 2021. Miljökvalitetsnormerna kommer därmed att inarbetas i handlingsplanen. Ett övervakningsprogram för ekologisk status har tagits fram under 2011, och mätningar kommer att påbörjas under 2012. Övervakningen utgör en grund för statusklassning av kommunens samtliga vattenområden, och ger underlag för framtagande av åtgärder. Stockholm genomför sedan 2009 också övervakning av miljögifter i ytvatten och fisk i tre olika vattenförekomster i staden.

Om nej, tänker kommunen påbörja/ta fram en sådan **under år 2012**?

Ja

Nej

B) Uppskatta åtgärdens genomförande i kommunen **vid slutet av 2012**? Åtgärden är:

Inte påbörjad

Pågående

Färdigställd

Eventuella kommentarer angående åtgärds punkt 37:

Stockholms innerskärgård är recipient för det renade avloppsvattnet, rening sker inom ramen för befintliga tillstånd. Enligt Stockholm Vatten är påverkan från andra källor så pass betydande att åtgärder i reningsverken inte påverkar möjligheten att uppnå miljökvalitetsnormerna för berörda vattenförekomster. Åtgärdsplaner snarare än miljökvalitetsnormer måste bli styrande. För närvarande arbetar en grupp bestående av de stora reningsverken i regionen, Länsstyrelsen i Stockholms län och ITM/Stockholms universitet med en bedömning av reningsverkens nuvarande recipientpåverkan och effekter av olika långtgående förbättringar av kvävereningen, utfallet av denna

bedömning har en avgörande betydelse för inriktningen på en förnyad miljöprovning och tillståndsansökan.